

AG-114

April-2015

B.Ed., Sem.-II

B-510 : Business Organization and Management (B.O.M.)

(New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (અ) નીચેના બે પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં આપો. **10**
- (1) જોઈન્ટ સ્ટોક કંપનીનો અર્થ આપો. કંપનીનાં લક્ષણો અને ફાયદા સમજાવો.
- (2) ગ્રાહકના અધિકારો અને જવાબદારીઓ વિશે સમજાવો.
- (બ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 125 શબ્દોમાં આપો. **4**
- (1) સહકારી મંડળીનાં લક્ષણો જણાવો.
- (2) ભાગીદારીના ફાયદા જણાવો.
- (3) સંયુક્ત હિન્દુ કુટુંબ (H.U.F.) નાં લક્ષણો જણાવો.
2. (અ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : (પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે 100 શબ્દોમાં) **6**
- (1) એકમ પાઠ આયોજન અને પાઠ આયોજન વચ્ચેનો તફાવત દર્શાવો.
- (2) વાણિજ્ય અને નામાનાં મૂળતત્વોનો અનુબંધ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- (3) વાણિજ્ય વિષયમાં વાસ્તવિક જીવન સાથેનો અનુબંધ ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
- (બ) નીચેના બે પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે એક પ્રશ્નનો આશરે 500 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : **8**
- (1) એકમ પાઠ આયોજન એટલે શું ? એકમ પાઠ આયોજનનું મહત્વ સમજાવો.
- (2) અનુબંધનો અર્થ આપો. અનુબંધના પ્રકારો સમજાવો.
3. (અ) નીચેના બે પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં આપો. **10**
- (1) નીચેના મુદ્દાનુસાર વાણિજ્ય શિક્ષક વિશે ચર્ચા કરો.
- (a) શૈક્ષણિક લાયકાત
- (b) વ્યાવસાયિક ક્ષમતા
- (c) ગુણ
- (2) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિના ફાયદા અને મર્યાદાઓ સમજાવો.

- (બ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નો પૈકી ગમે તે એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 125 શબ્દોમાં આપો. 4
- (1) સ્વાધ્યાય પદ્ધતિના ફાયદા જણાવો.
  - (2) વાણિજ્યના અધ્યાપનમાં શૈક્ષણિક સાધનો શાથી જરૂરી છે ? સમજાવો.
  - (3) વાણિજ્ય મંડળની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.
4. (અ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે 100 શબ્દોમાં) 6
- (1) લેખિત કસોટીનું મહત્ત્વ જણાવો.
  - (2) આદર્શ પ્રશ્નપત્રનાં લક્ષણો જણાવો.
  - (3) ધો.-11ના વાણિજ્ય વિષયના પાઠ્યપુસ્તકની વિશેષતાઓ અને મર્યાદાઓ જણાવો.
- (બ) નીચેના બે પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં આપો. 8
- (1) પાઠ્યપુસ્તક કઈ રીતે શિક્ષકો અને વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી બને છે ? મુદ્દાસર સમજાવો.
  - (2) વાણિજ્યના આદર્શ પાઠ્યપુસ્તકનાં લક્ષણોની સમજ આપો.
5. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 14
- (1) 'અમર્યાદિત જવાબદારી' નો અર્થ આપો.
  - (2) 'નામનો ભાગીદાર' – અર્થ જણાવો.
  - (3) P.I.L. એટલે શું ?
  - (4) 'ધંધાકીય સાહસનાં સ્વરૂપો' શીખવવા માટે કયા પ્રકારનું પાઠ આયોજન જરૂરી છે ?
  - (5) એકમ આયોજનનાં કોઈપણ બે લક્ષણો જણાવો.
  - (6) એકમ આયોજન, તાસપાઠ આયોજન કરતાં શાથી વધુ અસરકારક છે ? કોઈપણ બે મુદ્દા જણાવો.
  - (7) C.A.I. પદ્ધતિના કોઈપણ બે ફાયદા જણાવો.
  - (8) કોઈપણ બે દૃશ્ય શૈક્ષણિક ઉપકરણોનાં નામ લખો.
  - (9) પ્રદર્શન પદ્ધતિનો અર્થ આપો.
  - (10) મૂલ્યાંકનનો અર્થ આપો.
  - (11) કોઈપણ એક બહુવિકલ્પ પ્રકારના પ્રશ્નની રચના કરો.
  - (12) બ્લ્યૂ-પ્રિન્ટ (ત્રિપરિમાણ દર્શક કોઠો) નો અર્થ આપો.
  - (13) ગ્રાહકો પ્રત્યેની ધંધાની સામાજિક જવાબદારીનું કોઈ એક ઉદાહરણ આપો.
  - (14) C.P.C. નું પૂર્ણરૂપ આપો.

AG-114

April-2015

B.Ed., Sem.-II

B-510 : Business Organization and Management (B.O.M.)

(New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Answer any **one** question from the following two questions. Answer should be in about **750** words : **10**
- (1) Give the meaning of Joint Stock Company and explain characteristics and advantages of company.
  - (2) Explain about the rights and responsibilities of the consumer.
- (B) Answer any **one** question from the following **three** questions. Answer should be in about in **125** words : **4**
- (1) State the characteristics of Co-operative Society.
  - (2) Write the merits of partnership.
  - (3) State the characteristics of Hindu Undivided Family (H.U.F.)
2. (A) Answer any **two** out of three from the following questions. Each answer should be in about **100** words. **6**
- (1) Show the difference between unit and stray lesson planning.
  - (2) Explain the correlation of B.O.M. and Accountancy with illustrations.
  - (3) Explain with illustration the correlation with the daily life activity, in B.O.M. subject.
- (B) Answer any **one** from the following two questions (Each answer about **500** words) : **8**
- (1) What is Unit Lesson Planning ? Explain the importance of Unit Lesson Planning.
  - (2) Give the meaning of Correlation. Explain the types of Correlation.
3. (A) Answer any **one** from the following **two** questions (in about **750** words) : **10**
- (1) Discuss about B.O.M. Teacher according to following points.
    - (a) Educational Qualifications.
    - (b) Vocational Competency.
    - (c) Qualities
  - (2) Explain the advantages and limitations of project method.

- (B) Answer any **one** from the following **two** questions (in about **125** words). **4**
- (1) State about merits of assignment method.
  - (2) Why teaching aids are necessary in BOM teaching ? Explain.
  - (3) State different activities of B.O.M. Club.
4. (A) Answer any **two** out of **three** from the following questions (each in about **100** words) : **6**
- (1) State the importance of written test.
  - (2) State the characteristics of an ideal question paper.
  - (3) Write specialities and limitations of B.O.M. text book of Std. 11.
- (B) Answer any **one** out of **two** from the following questions (in about **500** words) : **8**
- (1) How text book becomes useful to teachers and students ? Explain to the points.
  - (2) Explain the characteristics of an ideal text book of B.O.M.
5. Answer the following **14** questions in short : **14**
- (1) Give the meaning of unlimited liability.
  - (2) Give the meaning of Nominal partner.
  - (3) What is P.I.L. ?
  - (4) Which type of lesson planning is necessary to teach 'Forms of business Enterprises ?
  - (5) Write any two characteristics of Unit Planning.
  - (6) Why Unit Planning is more effective than stray lesson planning ? Write any two points.
  - (7) State any two benefits of C.A.I. Method.
  - (8) Write the names of any two visual teaching aids.
  - (9) Give the meaning of exhibition method.
  - (10) Give the meaning of evaluation.
  - (11) Construct any one multiple choice type question.
  - (12) Give the meaning of blue print.
  - (13) Give any one illustration of social responsibility of business towards consumers.
  - (14) Give full form of C.P.C.
-